

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

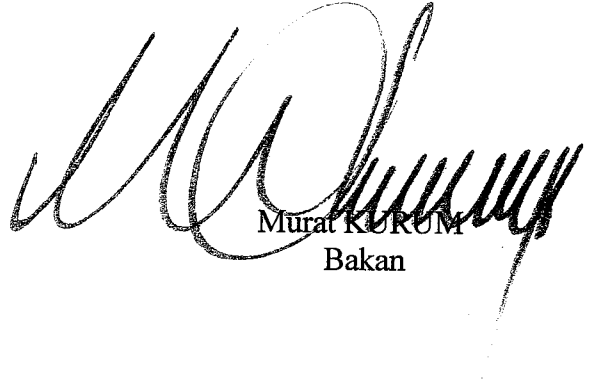
Sayı :30824082-610 - 12288403
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

17 Nisan 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN HASAN KARAL'IN
TBMM 7/21070 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR

Karadeniz Bölgesi, engebeli coğrafi yapısı, yoğun yağış alan iklim şartları ve yüksek bitki örtüsü nedeniyle heyelan riskinin en yoğun olduğu bölgelerimizden biridir. Son yıllarda meydana gelen çok sayıda heyelan olayı, hem can kaybına hem de ciddi maddi hasarlara yol açmıştır. Artvin'in Arhavi ilçesinde 8 Aralık'ta yaşanan ve Karadeniz Sahil Yolunu kapatan heyelan sonucu 4 gencin hayatını kaybetmesi bu afet nedeniyle trajik bir hatıra bırakmıştır. Benzer şekilde Rize'de dağdan kopan toprak kütlelerinin bir apartmanın bodrum katına dolması nedeniyle 1 kişi ölmüş, 4 kişi yaralanmış, ayrıca bina tahliye edilmiştir.

Karadeniz Bölgesinde neredeyse her yıl yaşanan heyelan olayları; yolların kapanmasına, köprülerin çökmesine ve yerleşim yerlerinin zarar görmesine sebep olmaktadır. Can kayıpları ve maddi hasarlar düşünüldüğünde, yeterli tedbirlerin alınıp alınmadığı tartışılmalıdır.

Coğrafi yapının çok iyi bilindiği bölgede, yerleşim yerleri ve altyapı projelerinin bu riskler gözetilerek planlanması gerekmektedir. Ancak, yerleşim izinlerinin verilmesi süreçlerinde bu tehlikelerin yeterince dikkate alınıp alınmadığı kamuoyunda soru işaretleri uyandırmaktadır.

Bölgedeki heyelan riski dikkate alınarak, erken uyarı sistemleri ve risk azaltıcı çalışmalara yönelik hangi adımların atıldığı da açık bir şekilde değerlendirilmelidir.

Bu bağlamda;

1-Karadeniz Bölgesi'nde meydana gelen ve can kayıplarına yol açan heyelanlara karşı bugüne kadar hangi somut tedbirler hayata geçirilmiştir? Alınan bu tedbirler bölgenin risk durumunu etkin bir şekilde azaltmış mıdır?

2-Yerleşim yerlerinin heyelan riski göz önüne alınarak planlanması ve izinlerin verilmesi konusunda hangi kriterler uygulanmaktadır?

3-Son 10 yıl içerisinde heyelan nedeniyle yaşanan can kaybı ve maddi zararların istatistikleri nelerdir?

4-Heyelan erken uyarı sistemlerinin kurulması ve yaygınlaştırılması için herhangi bir çalışma yapılmakta mıdır? Yapılıyorsa hangi aşamada mıdır?

5-Heyelan riskinin azaltılması için yerel yönetimlere ve vatandaşlara yönelik farkındalık çalışmaları yapılmakta mıdır? Yapılıyorsa, bu konuda bir planlamanız var mıdır?

6-Karadeniz Sahil Yolunda ve bölge genelindeki diğer kritik altyapılarda heyelanı önleme ve risk azaltma tedbirleri uygulanmakta mıdır? Bu tedbirlerin detayları nelerdir?

CEVAP

Bakanlığımız ölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğü tarafından 2024 yılı sonu itibariyle 41 adet heyelan projesi hazırlanmıştır. Söz konusu projelerden 27 tanesi Karadeniz Bölgesi için hazırlanarak, uygulayıcı birimlere (AFAD, OGM, Valilikler ve Yerel Yönetimler) gönderilmiştir.

Hazırlanan projeler, heyelan risklerinin değerlendirilmesi ve alınacak önlemlerin belirlenmesini de içerdiğinden, bölge genelindeki yerleşim alanlarının güvenli ve sürdürülebilir bir şekilde planlanmasında, sorumlu kurum ve kuruluşların mevcut yapıların dayanıklılığının artırılması ve olası afetlerde hasarların minimize edilmesi için gerçekleştirdiğı çalışmalar için destek ve rehber niteliğı taşımaktadır.

Heyelan kontrolüne yönelik üretilen proje ve veriler karar destek niteliğinde olup, söz konusu çalışmaların uygulanması ve icrası sorumlu kuruluşlarca yürütüldüğünden, çalışmaların sonuçları ve risk durumuna olan etkisi uygulayıcı birimler tarafından takip edilmektedir.

Heyelana yönelik farkındalık çalışmaları doğrudan Bakanlığımız görev ve sorumluluk alanında bulunmamakla birlikte, konunun önemine binaen Bakanlığımız (ölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğü) öncülüğünde doğal kaynaklı afetlerden birisi olan heyelan ile ilgili kurumsal farkındalığı artırmak ve gerekli politikaların geliştirilmesi maksadıyla 2 adet Ulusal Heyelan Sempozyumu düzenlenmiştir.